

Zakon o sudovima

*Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG",
br. [5/2002](#), [49/2004](#) i Službenom listu CG",
br. [22/2008](#), [39/2011](#), [46/2013](#) i [48/2013](#).
Vidi: [čl. 56.Zakona - 32/2014-9](#).*

Glava I - OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se: osnivanje, organizacija i nadležnost sudova; uslovi za izbor sudija i sudija-porotnika; organizacija rada sudova; pravosudna uprava; finansiranje rada sudova i druga pitanja od značaja za uredno i blagovremeno funkcionisanje sudova.

Sudska vlast

Član 2

Sud je državni organ koji vrši sudsku vlast.
Sudsku funkciju vrši sudija i sudija-porotnik.

Nezavisnost i samostalnost

Član 3

Sudija sudi i odlučuje samostalno i nezavisno.
Sudijska funkcija se ne smije vršiti ni pod čijim uticajem.
Niko ne smije da utiče na sudiju u vršenju sudijske funkcije.

Obaveznost sudske vlasti

Član 4

Sud je dužan da zakonito, objektivno i blagovremeno odlučuje u pravnoj stvari za koju je nadležan.

Dostupnost sudova i ravnopravnost stranaka

Član 5

Svako ima pravo da se obrati sudu radi ostvarivanja svojih prava.

Svi su jednaki pred sudom.

Javnost

Član 6

Rad suda je javan, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom.

Nepriistrasnost

Član 7

Svako ima pravo na nepristrasno suđenje u razumnom roku.

Pravo na slučajnog sudiju

Član 8

Svako ima pravo da u njegovoj pravnoj stvari, nezavisno od stranaka i svojstva pravne stvari, sudi sudija određen slučajem.

Izbor sudija i sudija-porotnika

Član 9

- brisan -

Sredstva za rad sudova

Član 10

Sredstva i uslove za rad sudova obezbjeđuje Crna Gora.

Zarade sudija

Član 11

Sudija ostvaruje pravo na zaradu i druga primanja u skladu sa posebnim zakonom.

Pravo na udruživanje

Član 12

Sudije imaju pravo na profesionalno udruživanje.

Glava II - OSNIVANJE, ORGANIZACIJA I NADLEŽNOST SUDOVA

Osnivanje sudova

Član 13

Sudovi se osnivaju ovim zakonom.

Sudovi

Član 14

Sudovi su:

- 1) osnovni sud;
- 2) viši sud;
- 3) privredni sud;
- 4) Apelacioni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Apelacioni sud);
- 5) Upravni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud);
- 6) Vrhovni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud).

1. Osnovni sud

Osnivanje

Član 15

Osnovni sudovi su:

- 1) Osnovni sud u Baru - za teritoriju opštine Bar;
- 2) Osnovni sud u Beranama - za teritoriju opština Berane i Andrijevice;
- 3) Osnovni sud u Bijelom Polju - za teritoriju opština Bijelo Polje i Mojkovac;
- 4) Osnovni sud u Danilovgradu - za teritoriju opštine Danilovgrad;
- 5) Osnovni sud u Žabljaku - za teritoriju opština Žabljak i Šavnik;
- 6) Osnovni sud u Kolašinu - za teritoriju opštine Kolašin;
- 7) Osnovni sud u Kotoru - za teritoriju opština Kotor, Budva i Tivat;
- 8) Osnovni sud u Nikšiću - za teritoriju opština Nikšić i Plužine;
- 9) Osnovni sud u Plavu - za teritoriju opštine Plav;
- 10) Osnovni sud u Pljevljima - za teritoriju opštine Pljevlja;
- 11) Osnovni sud u Podgorici - za teritoriju Glavnog grada Podgorice;
- 12) Osnovni sud u Rožajama - za teritoriju opštine Rožaje;
- 13) Osnovni sud u Ulcinju - za teritoriju opštine Ulcinj;
- 14) Osnovni sud u Herceg Novom - za teritoriju opštine Herceg Novi;
- 15) Osnovni sud u Cetinju - za teritoriju Prestonice Cetinje.

Nadležnost

Član 16

Osnovni sud je nadležan:

1) U krivičnim predmetima da:

a) u prvom stepenu sudi za krivična djela za koja je zakonom propisana kao glavna novčana kazna ili kazna zatvora do 10 godina, bez obzira na svojstva, zanimanje i položaj lica prema kojem se postupak vodi i bez obzira na to da li je djelo izvršeno u mirnodopskim uslovima, za vrijeme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, ako za pojedina od ovih krivičnih djela nije određena nadležnost drugog suda;

b) u prvom stepenu, sudi za krivična djela za koja je posebnim zakonom određena nadležnost osnovnog suda;

c) sprovodi postupak i odlučuje po molbi za brisanje osude, po molbi za prestanak mjera bezbjednosti ili za prestanak pravnih posljedica osude i odlučuje u tim stvarima kad je tu osudu ili mjeru izrekao;

2) U građanskim predmetima da u prvom stepenu sudi:

a) u sporovima iz imovinskih, bračnih, porodičnih, ličnopravnih, autorskih i drugih odnosa, izuzev u onim kojim su zakonom stavljeni u nadležnost nekog drugog suda;

b) u sporovima povodom ispravke ili odgovora za informaciju sadržanu u sredstvima javnog informisanja i o zahtjevima povodom povrede ličnih prava učinjenih u sredstvima javnog informisanja;

3) U radno pravnim predmetima, da u prvom stepenu sudi sporove:

a) iz radnog odnosa;

b) o zaključenju i primjeni kolektivnih ugovora, kao i sve sporove između poslodavaca i sindikata;

c) o primjeni propisa o štrajku;

d) o izboru i razrješenju organa u preduzećima i drugim pravnim subjektima;

4) U ostalim pravnim stvarima da:

a) u prvom stepenu, rješava vanparnične predmete ako ovim zakonom nije drukčije određeno;

b) rješava izvršne stvari i sporove koji nastanu u toku ili povodom izvršnog postupka, ako ovim zakonom nije drukčije određeno;

c) odlučuje o priznavanju i izvršavanju stranih sudskih odluka, osim onih za koje je nadležan privredni sud;

d) vrši poslove pravne pomoći.

Osnovni sud je nadležan da odlučuje u prvom stepenu i u drugim predmetima, ako zakonom nije određena nadležnost nekog drugog suda.

Osnovni sud vrši i druge poslove određene zakonom.

2. Viši sud

Osnivanje

Član 17

Viši sudovi su:

- 1) Viši sud u Bijelom Polju - za područja osnovnih sudova u: Bijelom Polju, Beranama, Žabljaku, Kolašinu, Plavu, Pljevljima i Rožajama i
- 2) Viši sud u Podgorici - za područja osnovnih sudova u: Podgorici, Baru, Danilovgradu, Kotoru, Nikšiću, Ulcinju, Herceg-Novom i Cetinju.

Nadležnost

Član 18

Viši sud u prvom stepenu:

1) sudi u krivičnom postupku o krivičnim djelima za koja je, kao glavna kazna, propisana kazna zatvora preko 10 godina bez obzira na svojstva, zanimanje i položaj lica prema kome se postupak vodi i bez obzira na to da li je djelo izvršeno u mirnodopskim uslovima, za vrijeme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja i o krivičnim djelima:

- ubistvo na mah,
- silovanje,
- ugrožavanje bezbjednosti vazdušnog saobraćaja,
- neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga,
- pozivanje na nasilnu promjenu ustavnog uređenja,
- odavanje tajnih podataka,
- izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti,
- povreda teritorijalnog suvereniteta,
- udruživanje radi protivustavne djelatnosti,
- pripremanje djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore,
- pranje novca;

2) sudi u krivičnom postupku o krivičnim djelima organizovanog kriminala, bez obzira na visinu propisane kazne;

3) sudi u krivičnom postupku za krivična djela sa elementima korupcije, i to:

- povreda ravnopravnosti u vršenju privredne djelatnosti,
- zloupotreba monopolističkog položaja,
- prouzrokovanje stečaja,
- prouzrokovanje lažnog stečaja,
- protivzakoniti uticaj,
- lažni bilans,
- zloupotreba procjene,
- odavanje poslovne tajne,
- odavanje i korišćenje berzanske tajne,

- primanje mita,
- davanje mita,
- zloupotreba službenog položaja, zloupotreba položaja u privrednom poslovanju, prevara u službi i zloupotreba ovlašćenja u privredi za koja je propisana kazna zatvora od osam godina i teža kazna;

4) sudi o krivičnim djelima za koja je posebnim zakonom određena nadležnost višeg suda;

5) sprovodi postupak utvrđivanja pretpostavki povodom zahtjeva za izdavanje okrivljenih i osuđenih lica i postupak priznanja i izvršavanja stranih sudskih odluka u krivičnim stvarima;

6) vrši druge poslove propisane zakonom.

Viši sud u drugom stepenu odlučuje o žalbama protiv odluka osnovnih sudova.

Viši sud van suđenja:

1) rješava sukobe nadležnosti između osnovnih sudova na svom području;

2) odlučuje o zahtjevu za brisanje osude na osnovu sudske odluke i po molbi za prestanak mjera bezbjednosti ili za prestanak pravnih posljedica osude koja se odnosi na zabranu sticanja određenog prava, ako je osudu ili mjeru izrekao;

3) vrši poslove međunarodne krivično-pravne pomoći;

4) vrši druge poslove određene zakonom.

3. Privredni sud

Osnivanje

Član 19

Privredni sudovi su:

1) Privredni sud u Bijelom Polju - za teritoriju opština: Bijelo Polje, Andrijevića, Berane, Žabljak, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja i Rožaje

2) Privredni sud u Podgorici - za teritoriju Glavnog grada Podgorice, za teritoriju Prestonice Cetinje i za teritoriju opština: Bar, Budva, Danilovgrad, Kotor, Nikšić, Plužine, Tivat, Ulcinj, Herceg-Novi i Šavnik.

Nadležnost

Član 20

Privredni sud sudi u prvom stepenu u sporovima:

1) između privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih lica koja obavljaju privrednu djelatnost iz njihovih privredno-pravnih odnosa i u sporovima između privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih lica koja obavljaju privrednu djelatnost i pravnih lica koja ne obavljaju privrednu djelatnost koji nastanu iz njihovih privrednopravnih odnosa, pa i ako je u tim sporovima jedna od stranaka fizičko lice, ako je sa nekom od stranaka u odnosu materijalnog suparničarstva;

2) povodom registracije privrednih subjekata kao i u sporovima iz odnosa na koje se primenjuje statusno (kompanijsko) pravo;

3) povodom prinudnog poravnjanja, stečaja i likvidacije privrednih subjekata, bez obzira na svojstvo druge stranke i bez obzira na vrijeme pokretanja spora, ukoliko zakonom nije drukčije određeno;

4) povodom autorskih prava i prava industrijske svojine između stranaka iz tačke a) ovog stava;

5) o pravima umjetnika, pravima umnožavanja, presnimavanja i puštanja u promet audiovizuelnih djela, kao i u sporovima povodom računarskih programa i njihove upotrebe i prenošenja između stranaka iz tačke a) ovog stava;

6) radi smetanja državine između stranaka iz tačke a) ovog stava;

7) povodom narušavanja konkurencije, zloupotrebe monopolskog i dominantnog položaja na tržištu i zaključenja monopolističkih sporazuma;

8) koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutrašnjim vodama, kao i sporove na koje se primjenjuje plovidbeno pravo, osim sporova o prevozu putnika;

9) koji se odnose na vazduhoplove i u kojima se primjenjuje vazduhoplovno pravo, osim sporova o prevozu putnika;

10) u drugim pravnim stvarima koje su mu zakonom stavljene u nadležnost.

Privredni sud u prvom stepenu:

1) - **brisana** -

2) vodi postupak prinudnog poravnjanja, stečaja i likvidacije;

3) vodi postupak upisa u sudski registar preduzeća i drugih subjekata za koje je zakonom određen;

4) određuje i sprovodi izvršenje i obezbjeđenje kada je izvršnu ispravu donio privredni sud ili arbitraža, odnosno kada vjerodostojna isprava potiče od subjekata iz stava 1 tačka 1) ovog člana, određuje i sprovodi izvršenje i obezbjeđenje na brodovima i vazduhoplovima, bez obzira na svojstva stranaka;

5) odlučuje u vanparničnim postupcima povodom brodova i vazduhoplova;

6) odlučuje o priznanju i izvršenju stranih sudskih odluka koje su donijeli privredni sudovi, kao i stranih arbitražnih odluka.

Privredni sud vrši i druge poslove određene zakonom.

Nezavisno od pravila o mjesnoj nadležnosti, Privredni sud u Podgorici odlučuje o sporovima iz stava 1 tač. 2), 4), 7), 8) i 9) i poslovima iz stava 2 tač. 3) i 6) ovog člana.

4. Apelacioni sud

Osnivanje

Član 21

Apelacioni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 22

Apelacioni sud:

- 1) odlučuje o žalbama protiv prvostepenih odluka viših sudova, kao i žalbama protiv odluka privrednih sudova;
- 2) rješava sukobe nadležnosti između osnovnih sudova sa područja različitih viših sudova; osnovnih i viših sudova; viših sudova; privrednih sudova;
- 3) vrši i druge poslove određene zakonom.

5. Upravni sud

Osnivanje

Član 23

Upravni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 24

Upravni sud odlučuje:

- 1) u upravnom sporu o zakonitosti upravnih akata, kao i zakonitosti drugih pojedinačnih akata kada je to zakonom određeno.
- Upravni sud vrši i druge poslove određene zakonom.

6. Vrhovni sud

Osnivanje

Član 25

Vrhovni sud je najviši sud u Crnoj Gori sa sjedištem u Podgorici.

Nadležnost

Član 26

Vrhovni sud:

- 1) odlučuje u trećem stepenu, kada je to zakonom određeno;
- 2) odlučuje o vanrednim pravnim lijekovima protiv odluka sudova u Crnoj Gori;
- 3) odlučuje protiv odluka svoga vijeća, kad je to zakonom određeno;
- 4) odlučuje o prenošenju mjesne nadležnosti, kad je očigledno da će drugi stvarno nadležni sud lakše sprovesti postupak ili iz drugih važnih razloga;
- 5) određuje mjesno nadležni sud, kad nije isključena nadležnost sudova u Crnoj Gori i kad se, na osnovu pravila o mjesnoj nadležnosti, ne može pouzdano odrediti koji je sud u određenoj pravnoj stvari mjesno nadležan;
- 6) rješava sukobe nadležnosti između sudova raznih vrsta na teritoriji Crne Gore, izuzev kad je određena nadležnost nekog drugog suda;
- 7) vrši i druge poslove određene zakonom.

O prenošenju mjesne nadležnosti, o određivanju mjesno nadležnog suda i o sukobu nadležnosti, Vrhovni sud odlučuje van rasprave u vijeću od tri sudije.

Opšta sjednica Vrhovnog suda

Član 27

Vrhovni sud u Opštoj sjednici:

- 1) utvrđuje načela pravne stavove i načelna pravna mišljenja;
- 2) razmatra pitanja u vezi sa radom sudova, primjenom zakona i drugih propisa i vršenjem sudske vlasti, o čemu, kad ocijeni potrebnim, obavještava Skupštinu;
- 3) donosi poslovnik o radu sudskih odjeljenja i Opšte sjednice Vrhovnog suda;

4) predlaže kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda, daje predlog za utvrđivanje prestanka funkcije, disciplinske odgovornosti i razrješenja predsjednika Vrhovnog suda i daje mišljenje o kandidatima za sudije Vrhovnog suda;

5) vrši i druge poslove određene zakonom.

Proširena sjednica Vrhovnog suda

Član 27a

Proširenu sjednicu Vrhovnog suda čini: Opšta sjednica Vrhovnog suda i predsjednici Apelacionog suda, Upravnog suda i viših sudova.

Proširena sjednica vrši poslove utvrđene zakonom.

Načelni pravni stav i načelno pravno mišljenje

Član 28

Načelni pravni stav je pravilo o pravnom pitanju od opšteg značaja povodom postupka u pravnim stvarima o kojima odlučuje Vrhovni sud i o pravnim pitanjima od kojih zavisi ravnopravnost pravnih subjekata pred zakonom i poštovanje drugih prava i sloboda zajemčenih Ustavom i međunarodnim ugovorima. Svaki sud može tražiti zauzimanje ili izmjenu načelnog pravnog stava.

Načelno pravno mišljenje daje se o određenom pravnom pitanju koje je nastalo u praksi Vrhovnog suda ili nižih sudova, od kojeg zavisi jedinstvena primjena Ustava i zakona na teritoriji Crne Gore.

Način vođenja evidencije i objavljivanja načelnih pravnih stavova i mišljenja uređuju se Poslovníkom o radu Opšte sjednice Vrhovnog suda.

7. Sudski dani i evidencija sudske prakse

Sudski dani

Član 29

Sudska funkcija se vrši u sjedištu suda.

Sudska funkcija može se obavljati i van sjedišta suda (sudski dani), radi bržeg i neposrednijeg odlučivanja.

Evidencija sudske prakse

Član 30

U sudovima se vodi evidencija sudske prakse.
Način vođenja evidencije sudske prakse i objavljivanje odluka određuje se Sudskim poslovníkom.

Glava III - USLOVI ZA IZBOR SUDIJE I DISCIPLINSKA ODGOVORNOST

1. Uslovi za izbor sudije

Opšti uslovi

Član 31

Za sudiju može biti birano lice koje je:

- 1) crnogorski državljanin;
- 2) zdravstveno sposobno;
- 3) završilo pravni fakultet (visoko obrazovanje u obimu od 240 CSPK kredita, VIII-nivo kvalifikacije obrazovanja);
- 4) položilo pravosudni ispit.

Posebni uslovi

Član 32

Za sudiju može biti birano lice koje pored opštih uslova ima radno iskustvo na poslovima pravne struke, i to za sudiju:

- osnovnog suda pet godina;
- privrednog suda šest godina;
- višeg suda osam godina;
- Apelacionog suda i Upravnog suda 10 godina;
- Vrhovnog suda 15 godina.

Uslovi za izbor predsjednika Vrhovnog suda

Član 32a

Za predsjednika Vrhovnog suda može biti birano lice koje ispunjava opšte i posebne uslove za sudiju Vrhovnog suda i koje se odlikuje

profesionalnom nepristrasnošću, visokim stručnim i moralnim kvalitetima.

Uslovi za izbor predsjednika suda

Član 33

Predsjednik suda je sudija.

Lice koje se bira za predsjednika suda istovremeno se bira i za sudiju tog suda.

Predsjednik suda ostaje kao sudija u sudu nakon: isteka vremena na koje je biran, razrješenja funkcije predsjednika suda i podnošenja zahtjeva za prestanak funkcije predsjednika suda.

2. Disciplinska odgovornost sudije

Neuredno vršenje sudijske funkcije

Član 33a

Sudija neuredno vrši sudijsku funkciju ako je ne vrši na zakonom utvrđen način, a naročito ako u dužem vremenskom periodu ili u većem broju slučajeva bez opravdanih razloga:

- 1) ne uzima predmete u rad redom kojim su primljeni;
- 2) ne zakazuje ročišta ili pretrese u predmetima koji su mu dodijeljeni u rad ili na drugi način odugovlači postupak;
- 3) propusti da traži izuzeće u predmetima u kojima postoji razlog za njegovo izuzeće;
- 4) ne dolazi ili kasni na zakazane rasprave, pretrese ili sjednice vijeća;
- 5) ne obrađuje odluke u zakonom utvrđenom roku;
- 6) ne poštuje program za rješavanje zaostalih predmeta ili ne postupuje po odluci po kontrolnom zahtjevu;
- 7) onemogućava vršenje nadzora u skladu sa zakonom;
- 8) ne pohađa obavezne programe obuke..

Vrijedanje ugleda sudijske funkcije

Član 33b

Sudija vrijeda ugled sudijske funkcije, ako:

- 1) u vršenju sudijske funkcije ili na javnom mjestu dovodi sebe u stanje ili se ponaša na način koji nije primjeren vršenju sudijske funkcije;
- 2) se neprimjerenom odnosi prema učesnicima u sudskim postupcima i zaposlenima u sudu;

3) se ne uzdržava od neprimjerenih odnosa sa zastupnicima i strankama u čijim predmetima postupa ili iznosi informacije koje je saznao postupajući u predmetima;

4) koristi sudijsku funkciju za ostvarivanje svojih privatnih interesa i interesa svoje porodice ili sebi bliskih lica;

5) prihvata poklone ili ne dostavlja podatke o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

Neuredno vršenje funkcije predsjednika suda

Član 33v

Predsjednik suda neuredno vrši funkciju predsjednika suda ako bez opravdanih razloga:

1) suprotno zakonu mijenja godišnji raspored poslova u sudu;

2) ne postupa po pritužbama i kontrolnim zahtjevima;

3) ne pokrene postupak za disciplinsku odgovornost sudije, a zna ili je morao znati da postoje razlozi za odgovornost;

4) onemogućava vršenje nadzora u skladu sa zakonom;

5) ne omogućava edukaciju sudija, savjetnika i ostalih zaposlenih u sudu u skladu sa propisima;

6) ne dostavlja ili dostavlja nepotpune ili netačne izvještaje o radu i druge podatke u skladu sa zakonom.

Vrijeđanje ugleda funkcije predsjednika suda

Član 33g

Predsjednik suda vrijeđa ugled funkcije predsjednika suda, ako:

1) u vršenju funkcije predsjednika ili na javnom mjestu dovodi sebe u stanje ili se ponaša na način koji nije primjeren vršenju funkcije predsjednika;

2) se neprimjerenom odnosi prema strankama i zaposlenima u sudu;

3) koristi funkciju predsjednika suda za ostvarivanje svojih privatnih interesa i interesa svoje porodice ili sebi bliskih lica;

4) prihvata poklone ili ne dostavlja podatke o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

Nesavjesno i nestručno vršenje funkcije predsjednika suda

Član 33d

Predsjednik suda nesavjesno i nestručno vrši funkciju predsjednika suda, ako:

- 1) se u postupku nadzora nad obavljanjem poslova sudske uprave utvrde nezakonitosti i napravnosti u obavljanju poslova sudske uprave koje štete urednom i blagovremenom obavljanju poslova i funkcija suda;
- 2) ne poštuje princip slučajne dodjele predmeta;
- 3) suprotno zakonu oduzima dodijeljene predmete;
- 4) povrijedi načelo nezavisnosti sudija;
- 5) ne podnese predlog za razrješenje sudije u zakonom predviđenim slučajevima, a zna ili je morao znati da postoje razlozi za razrješenje.

Prestanak funkcije predsjednika suda

Član 33d

Predsjedniku suda prestaje funkcija predsjednika:

- 1) kada istekne vrijeme na koje je izabran;
- 2) kada mu prestane sudijska funkcija;
- 3) kada sam to zatraži;
- 4) u slučaju ukidanja suda.

Nestručno i nesavjesno obavljanje sudijske funkcije

Član 33e

Pod nestručnim i nesavjesnim obavljanjem sudijske funkcije smatra se, naročito, ako sudija bez opravdanih razloga:

- 1) u značajnoj mjeri ne ostvaruje očekivane rezultate u pogledu kvaliteta i kvantiteta rada u posljednje dvije godine u odnosu na prosječan broj završenih predmeta iste vrste i složenosti na nivou tog suda;
- 2) značajno prekorači zakonom utvrđeni rok za izradu odluka u većem broju predmeta;
- 3) odugovlači postupak ili ne uzima predmete u rad, usljed čega nastupi zastarjelost krivičnog gonjenja ili zastarjelost izvršenja krivičnih sankcija;
- 4) obavlja djelatnosti ili preduzima aktivnosti koje su nespojive sa vršenjem sudijske funkcije.

Javno oglašavanje

Član 34

- brisan -

2. - poglavlje brisano -

Postupak po prijavama

Član 35

- brisan -

Mišljenje o stručnim i radnim kvalitetima kandidata

Član 36

- brisan -

Uvid u mišljenje o stručnim i radnim kvalitetima kandidata

Član 37

- brisan -

Razgovor sa kandidatima

Član 38

- brisan -

Utvrđivanje predloga za izbor sudije

Član 39

- brisan -

3. - poglavlje brisano -

Zakletva i stupanje na dužnost sudije

Član 40

- brisan -

Tekst zakletve

Član 41

- brisan -

Pravo i dužnost sudije da sudi u sudu u koji je biran

Član 42

- brisan -

Glava IV

- naziv glave brisan -

Disciplinska odgovornost

Član 43

- brisan -

Disciplinska mjera

Član 44

- brisan -

Disciplinska odgovornost sudije u vršenju sudijske funkcije

Član 45

- brisan -

Pokretanje disciplinskog postupka

Član 46

- brisan -

Disciplinski organ

Član 47

- brisan -

Izuzeće

Član 48

- brisan -

Izjašnjenje i izostanak sudije

Član 49

- brisan -

Odluke Disciplinskog vijeća

Član 50

- brisan -

Drugostepeni postupak

Član 51

- brisan -

Zastara

Član 52

- brisan -

Glava V

- glava brisana -

1. Prestanak sudijske funkcije

Osnovi prestanka sudijske funkcije

Član 53

- brisan -

2. Razrješenje sudijske funkcije

Razrješenje sudije

Član 54

- brisan -

Rokovi

Član 55

- brisan -

Formiranje Komisije

Član 56

- brisan -

Sastav Komisije

Član 57

- brisan -

Izuzeci

Član 58

Rad Komisije

Član 59

- brisan -

+

Mišljenje o inicijativi

Član 60

- brisan -

Rad Sudskog savjeta

Član 61

- brisan -

Odluke

Član 62

- brisan -

Odbrana

Član 63

- brisan -

Rokovi

Član 64

- brisan -

Dostavljanje predloga Skupštini

Član 65

- brisan -

Poništenje odluke o izboru sudije

Član 66

- brisan -

Dejstvo prestanka sudijske funkcije

Član 67

- brisan -

Privremeno udaljenje

Član 68

- brisan -

Obavještenje Skupštine

Član 69

- brisan -

Glava VI - SUDIJE-POROTNICI

Uslovi za izbor sudije-porotnika

Član 70

Za sudiju-porotnika može biti birano lice:

- 1) koje ima poslovnu sposobnost i navršениh 30 godina života;
- 2) koje je državljanin Crne Gore.

Za sudiju-porotnika koji učestvuje u postupku prema maloljetnicima, po pravilu, se bira lice koje, pored uslova predviđenih ovim zakonom, ima profesionalno iskustvo u radu sa maloljetnicima, a u privrednom sudu, po pravilu, se bira lice koje ima profesionalno iskustvo u privrednom prometu i poslovanju.

Za sudiju-porotnika ne može biti birano lice koje je:

1) pravosnažno osuđeno za krivično djelo na безусловnu kaznu zatvora ili na drugu kaznu za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenjem funkcije sudije-porotnika;

2) član organa političke stranke;

3) sudija, advokat, tužilac ili zamjenik tužioca, poslanik, odbornik, izabrano, imenovano ili postavljeno lice u državnim organima i organima lokalne samouprave i službenik Ministarstva unutrašnjih poslova.

Postupak izbora sudije-porotnika

Član 71

- brisan -

Zakletva sudije-porotnika

Član 72

- brisan -

Organizacija učešća sudije-porotnika u suđenju

Član 73

Bliža pravila o učešću sudija-porotnika u suđenju određuju se Sudskim poslovníkom i godišnjim rasporedom poslova u sudu.

Sudiji-porotniku se mora omogućiti odsustvo sa posla radi učešća u suđenju.

Za učešće u suđenju sudiji-porotniku pripada naknada i nagrada za koju uslove i visinu utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Prestanak funkcije i razrješenje

Član 74

Sudiji-porotniku funkcija prestaje ako to sam zatraži, kad navrší 70 godina života i ako je osuđen na безусловnu kaznu zatvora.

Sudija-porotnik se razrješava dužnosti: ako je osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije; nesavjesno obavlja svoju funkciju ili ako trajno izgubi sposobnost za vršenje funkcije..

Disciplinska odgovornost

Član 74a

Sudija-porotnik neuredno vrši funkciju ako bez opravdanog razloga ne dolazi ili kasni na zakazane rasprave ili prerese.

Sudija-porotnik vrijeđa ugled funkcije naročito ako:

1) dolazi u sud i u kontakt sa strankama u stanju koje nije primjereno vršenju funkcije (alkoholisano stanje, stanje pod uticajem opojnih droga i sl.);

2) na javnim mjestima svojim ponašanjem remeti javni red i mir.

Glava VII

- glava brisana -

Nadležnost

Član 75

- brisan -

Sastav Sudskog savjeta

Član 76

- brisan -

Mandat Sudskog savjeta

Član 77

- brisan -

Predlog za člana Sudskog savjeta

Član 78

- brisan -

Predlog za sudiju člana Sudskog savjeta

Član 79

- brisan -

Glasanje za sudiju člana Sudskog savjeta

Član 80

- brisan -

Prestanak funkcije u Sudskom savjetu

Član 81

- brisan -

Način rada i odlučivanja

Član 82

- brisan -

Glava VIII - ORGANIZACIJA RADA SUDA

Poslovi organizacije

Član 83

Pod organizacijom rada suda podrazumijeva se: rukovođenje sudom, organizacija sudskih odjeljenja i sjednice svih sudija, organizacija suđenja i poslovi sudske uprave.

1. Predsjednik suda

Rukovođenje

Član 84

Radom suda rukovodi predsjednik suda.

Predsjednik suda organizuje rad u sudu, vrši raspored poslova i preuzima mjere radi urednog i blagovremenog izvršavanja poslova u sudu.

Predsjednik suda odgovoran je, u granicama svojih ovlašćenja, za uredno i blagovremeno obavljanje poslova u sudu.

Predsjednik suda donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji suda, uz saglasnost Vlade, uz prethodno pribavljeno mišljenje Sudskog savjeta o broju radnih mjesta.

Predsjednik suda čija je funkcija prestala usljed isteka vremena na koje je izabran nastaviće da obavlja dužnost sa svim pravima i obavezama koje ima predsjednik suda, do imenovanja novog predsjednika.

Zamjenjivanje predsjednika suda

Član 85

Predsjednika suda u slučaju odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje sudija tog suda, kojeg određuje sjednica sudija, na predlog predsjednika suda, za svaku kalendarsku godinu.

2. Raspored poslova u sudu

Utvrđivanje godišnjeg rasporeda poslova

Član 86

Godišnji raspored poslova u sudu utvrđuje predsjednik suda, najkasnije do 15. januara za tekuću godinu.

U postupku utvrđivanja predloga godišnjeg rasporeda poslova suda, predsjednik suda je dužan da:

- vodi računa o ravnomjernoj raspodjeli poslova u sudu i specijalizaciji sudija;

- omogući svakom sudiji da se izjasni o predlogu.

Predlog godišnjeg rasporeda poslova razmatra sjednica sudija.

Predsjednik suda je dužan da se pismeno izjasni o predlogu sudije ili sjednice sudija koje nije prihvatio u roku od osam dana od njihovog dostavljanja.

Sudije ili sjednica sudija mogu obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda o neslaganju sa godišnjim rasporedom poslova.

Izmjena godišnjeg rasporeda poslova

Član 87

Predsjednik suda može promijeniti godišnji raspored poslova u sudu, ako se:

- smanji li poveća broj sudijskih mjesta u sudu, i

- znatno poveća ili smanji broj ili vrsta predmeta u sudu.

Izmjena godišnjeg rasporeda vrši se tako da u najmanjoj mogućoj mjeri remeti već utvrđeni godišnji raspored poslova u sudu.

Dostavljanje i objavljivanje godišnjeg rasporeda

Član 88

Predsjednik suda dostavlja godišnji raspored poslova i njegove izmjene svim sudijama i ističe ga na oglasnoj tabli suda.

3. Slučajna dodjela predmeta

Dodjela predmeta

Član 89

Predmeti se dodjeljuju u rad bez odlaganja, prema godišnjem rasporedu poslova, metodom slučajne dodjele predmeta koja zavisi isključivo od oznake i broja predmeta.

Sudija vrši sudijsku funkciju u jednoj ili više oblasti prava koja mu je dodijeljena na početku kalendarske godine u okviru godišnjeg rasporeda.

Metode slučajne dodjele predmeta

Član 90

Dnevno prispjeli predmeti razvrstavaju se prema azbučnom redu početnih slova imena i prezimena stranaka i dodjeljuju prema azbučnom redu imena i prezimena sudija.

Predmeti po redovnim i vanrednim pravnim ljekovima dodjeljuju se na način iz stava 1 ovog člana.

Predmeti koji su bili dodijeljeni u rad sudiji koji više ne vrši sudijsku funkciju u tom sudu dodjeljuju se novoizabranom sudiji, odnosno drugom sudiji koji je godišnjim rasporedom poslova određen da postupa po predmetima iz određene pravne oblasti, a ako to nije moguće, dodjeljuju se na način iz stava 1 ovog člana.

Predmeti sudije koji je spriječen da vrši sudijsku funkciju više od tri mjeseca, sudije kome je predmet oduzet, kao i u slučaju izuzeća sudije, dodjeljuju se u rad drugim sudijama tog suda u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Slučajna dodjela predmeta propisana Sudskim poslovníkom

Član 91

Metod slučajne dodjele predmeta bliže se određuje Sudskim poslovníkom.

Sudski poslovnik definiše posebno pravila raspoređivanja predmeta u slučaju kada je više zahtjeva za pokretanje sudskog postupka podnijeto protiv iste stranke; kada je više zahtjeva za pokretanje sudskog postupka sa istim faktičkim i pravnim statusom zavedeno istog dana ili u jednom kratkom vremenskom periodu; ili kada bi dodjela novih predmeta sudiji čiji je kalendar popunjen trebalo da se privremeno obustavi ili u drugim sličnim slučajevima.

Posebni slučajevi

Član 92

- brisan -

Oduzimanje dodijeljenog predmeta

Član 93

Dodijeljeni predmet oduzima se sudiji ili vijeću samo ako se utvrdi da neopravdano ne postupaju u predmetu, zbog izuzeća ili ako je sudija spriječen da vrši sudijsku funkciju više od tri mjeseca.

Predmeti čija je hitna priroda određena zakonom, mogu se oduzeti sudiji ako sudija, zbog odsutnosti ili spriječenosti, nije u mogućnosti da u istima postupa blagovremeno i u zakonskom roku.

Predmet oduzima predsjednik suda rješenjem.

Rješenje o oduzimanju dostavlja se sudiji ili vijeću kojem je predmet oduzet.

Protiv rješenja o oduzimanju predmeta dozvoljen je prigovor predsjedniku neposredno višeg suda, a protiv rješenja predsjednika Vrhovnog suda, Opštoj sjednici, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Odluka će se donijeti u roku od dva dana od prijema prigovora.

Prigovor ne zadržava izvršenje rješenja.

Ako se prigovor usvoji, predmet ostaje kod sudije ili vijeća kojem je oduzet.

Pravo uvida u sudski predmet

Član 94

Predsjednik suda ima pravo uvida u predmete u tom sudu povodom:

- predstavke stranke;
- pokretanja postupka za utvrđivanje odgovornosti sudije za neuredan rad i čuvanje ugleda sudske funkcije;

- pokretanja postupka za razrješenje sudije;
- zahtjeva za izuzeće sudije;
- odstupanja od utvrđene raspodjele predmeta;
- oduzimanja predmeta dodijeljenog u rad, i
- u drugim slučajevima kada je, po zakonu, neophodno da izvrši uvid u predmete radi rukovođenja sudom ili poštovanja rokova.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, predsjednik suda može zahtijevati od sudije da mu u pisanoj formi dostavi podatke ili izvještaj o predmetima i razlozima zbog kojih predmeti nijesu završeni u zakonskom ili razumnom roku.

Odgovornost predsjednika suda

Član 95

- brisan -

4. Opšta sjednica, sjednica sudija i sudska odjeljenja

Rad Opšte sjednice Vrhovnog suda

Član 96

Opštu sjednicu saziva i njome rukovodi predsjednik Vrhovnog suda, po sopstvenoj inicijativi, na predlog predsjednika odjeljenja ili na predlog suda koji traži zauzimanje ili izmjenju načelnog pravnog stava.

Opštu sjednicu na kojoj se utvrđuje predlog kandidata za izbor predsjednika Vrhovnog suda, odnosno na kojoj se odlučuje o podnošenju predloga za prestanak funkcije, utvrđivanje disciplinske odgovornosti i razrješenje predsjednika Vrhovnog suda, saziva i njome rukovodi sudija Vrhovnog suda koji ima najviše radnog iskustva u Vrhovnom sudu.

Opšta sjednica punovažno odlučuje ako je prisutno više od polovine sudija Vrhovnog suda.

Odluke Opšte sjednice Vrhovnog suda donose se većinom glasova ukupnog broja sudija Vrhovnog suda.

Poslovníkom o radu Opšte sjednice Vrhovnog suda se određuje način rada Opšte sjednice.

Sjednica sudija

Član 97

Sjednicu sudija čine sve sudije tog suda.

Sjednicu sudija saziva i njome rukovodi predsjednik suda.

Predsjednik suda je dužan da zakaže sjednicu sudija na zahtjev najmanje jedne trećine svih sudija.

Sjednica sudija radi i odlučuje ako je prisutno najmanje dvije trećine svih sudija suda, a odluka je punovažna ako se za nju izjasni većina svih sudija.

Način rada odjeljenja i sjednica sudija bliže se određuje Sudskim poslovníkom.

Djelokrug rada sjednice sudija

Član 98

Sjednica sudija:

1) daje mišljenje o kandidatima za predsjednika suda i kandidatima za sudije;

2) - **brisana** -

3) zauzima pravne stavove u predmetima iz nadležnosti tog suda i daje pravna mišljenja od značaja za sudsku praksu;

4) predlaže promjenu načelnih pravnih stavova i pravnih mišljenja koje je zauzela Opšta sjednica Vrhovnog suda ili odjeljenje Vrhovnog suda;

5) razmatra izvještaje o radu suda;

6) razmatra pitanja od značaja za suđenje, stručno usavršavanje, organizaciju rada suda i vrši druge poslove određene ovim zakonom.

Sjednica sudija zauzima pravni stav kad se utvrdi da o pitanjima primjene zakona postoje razlike u shvatanjima između pojedinih vijeća ili sudija tog suda ili kada jedno vijeće ili sudija odstupi od ranije utvrđenog pravnog stava.

O zauzetom pravnom stavu iz stava 2 ovog člana vodi se evidencija i prati njihova primjena.

U sudovima u kojima nijesu obrazovana sudska odjeljenja, sjednica sudija, pored poslova određenih ovim zakonom, vrši i poslove sjednice odjeljenja.

Sudska odjeljenja

Član 99

U sudovima se osnivaju sudska odjeljenja u zavisnosti od broja sudija, obima i vrste predmeta, i to u:

1) osnovnom sudu - građansko, krivično, izvršno i drugo;

2) višem sudu - krivično, građansko i drugo;

3) privrednom sudu - odjeljenje za privredne sporove, stečajno, odjeljenje za izvršenje i obezbjeđenje i vanparnične stvari;

4) Apelacionom sudu - građansko-privredno i krivično;

5) Upravnom sudu - upravno;

6) Vrhovnom sudu - građansko, krivično, upravno i odjeljenje sudske prakse.

U višem sudu osniva se specijalizovano odjeljenje za suđenje za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina.

Sudija koji sudi u predmetima za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina ima pravo na iznos mjesečne zarade u visini zarade sudije Vrhovnog suda i pravo na specijalni dodatak zbog otežanih uslova rada i specifičnosti posla koji vrši.

Specijalni dodatka iz stava 3 ovog člana utvrđuje Sudski savjet, u visini do jedne prosječne zarade u Crnoj Gori.

Sastav i djelokrug rada sudskih odjeljenja

Član 100

Sudsko odjeljenje čine sudije i vijeća raspoređeni godišnjim rasporedom.

Sastav sudskih odjeljenja određuje predsjednik suda godišnjim rasporedom.

Sjednice odjeljenja saziva i njima rukovodi predsjednik odjeljenja, koji je, po pravilu, sudija sa najdužim radnim iskustvom u sudu u pravnim stvarima iz djelokruga rada odjeljenja.

Sudsko odjeljenje razmatra pravna pitanja iz svog djelokruga i zauzima pravne stavove o pitanjima iz svoje nadležnosti, vrši druge poslove određene ovim zakonom.

Odluke odjeljenja donose se shodno članu 97 ovog zakona.

Stručna pomoć

Član 100a

Predsjednik suda može angažovati lice koje raspolaže potrebnim stručnim znanjem, odnosno obrazovati stručni tim ili stručno radno tijelo radi razjašnjenja pojedinih stručnih pitanja koja se pojavljuju u radu suda, kao i radi razjašnjenja pitanja i zauzimanja stavova iz djelokruga rada sudskih odjeljenja i sjednica sudija, pomoći sudijama u stručnoj pripremi predmeta za suđenje i izradu presuda, proučavanja i praćenja sudske prakse i drugih pitanja koja su od značaja za efikasan rad sudova i sudija.

Licima iz stava 1 ovog člana pripada naknada u visini koju odredi predsjednik suda.

5. Sudska uprava

Poslovi sudske uprave

Član 101

Sudska uprava obuhvata poslove koji obezbjeđuju pravilan i blagovremen rad i poslovanje suda, a naročito: unutrašnji raspored poslova u sudu; raspoređivanje sudija-porotnika; poslove vezane za vještake i stalne sudske tumače; razmatranje pritužbi i predstavki; upravljanje informacionim sistemom; vođenje propisanih evidencija i izvještaja; rad sudske pisarnice i arhive; finansijsko i materijalno poslovanje; postupanje po depozitima i ovjera dokumenata namijenjenih upotrebi u inostranstvu.

Izvještaj o radu

Član 101a

Predsjednik suda je dužan da izvještaj o radu suda dostavi Sudskom savjetu i Ministarstvu pravde, najkasnije do 10. februara tekuće godine za prethodnu godinu, i da ga u istom roku objavi na internet stranici suda.

Na zahtjev Sudskog savjeta predsjednik suda je dužan da dostavi posebne, odnosno periodične izvještaje u roku koji odredi Sudski savjet.

Za tačnost podataka u izvještaju odgovoran je predsjednik suda.

Administrativni ured

Član 102

- brisan -

Rukovođenje Administrativnim uredom

Član 103

- brisan -

Glava IX - PRAVOSUDNA UPRAVA

Nadzor nad sudskom upravom

Član 104

Nadzor nad vršenjem poslova uprave u sudu vrši Ministarstvo pravde.
U vršenju nadzora Ministarstvo pravde ne može preduzimati radnje kojima se utiče na odlučivanje suda u sudskim predmetima.

Dostavljanje podataka Ministarstvu pravde

Član 105

Sudovi će, na zahtjev Ministarstva pravde, dostaviti podatke i obavještenja koja su mu potrebna radi praćenja organizacije i rada sudova i primjene Sudskog poslovnika, kao i radi postupanja po predstavkama i pritužbama građana.

Nadležnost Ministarstva pravde

Član 106

Ministarstvo pravde, preko ovlašćenog službenika, vrši nadzor u sudovima u odnosu na:

- 1) organizovanje rada u sudovima, u skladu sa Sudskim poslovníkom;
- 2) postupanje po predstavkama i pritužbama;
- 3) rad Sekretarijata Sudskog savjeta u dijelu poslova koji se odnose na sudsku upravu;
- 4) rad pisarnice i arhive;
- 5) naplatu novčanih kazni, troškova krivičnog postupka i oduzete imovinske koristi;
- 6) postupanje po depozitima;
- 7) vođenje poslovnih knjiga za novčano i materijalno poslovanje sa strankama;
- 8) vođenje odgovarajućih - propisanih evidencija;
- 9) druge poslove vezane za pravilan rad i poslovanje sudske uprave.

Ovlašćeni službenik

Član 107

Za ovlašćenog službenika Ministarstva pravde može biti postavljeno lice koje ispunjava uslove za sudiju višeg suda.

Rad ovlašćenog službenika

Član 108

Ako ovlašćeni službenik, prilikom vršenja nadzora, utvrdi nepravilnosti upozoriće predsjednika suda ili sudiju i ostaviti rok od 15 dana da se utvrđene nepravilnosti otklone.

Zapisnik o izvršenom nadzoru i upozorenje dostaviće se predsjedniku tog suda, neposredno višeg suda, predsjedniku Vrhovnog suda, Sudskom savjetu i ministru pravde.

Opšti akti

Član 109

Ministarstvo pravde:

1) donosi Sudski poslovnik kojim se uređuju pitanja određena ovim zakonom, kao i pitanja od značaja za organizovanje rada sudova, po prethodno pribavljenom mišljenju Sudskog savjeta;

2) propisuje uslove postavljanja i djelatnost sudskih tumača;

3) propisuje obrazac, način, postupak i evidenciju izdavanja službenih legitimacija sudijama;

4) određuje orijentaciona mjerila o potrebnom broju sudija i ostalih zaposlenih u sudu;

5) donosi druge akte od značaja za djelatnost sudova i pravosudnu upravu.

Glava X - FINANSIRANJE RADA SUDOVA I FINANSIJSKO-MATERIJALNO POSLOVANJE U SUDU

Finansijska sredstva za rad sudova

Član 110

Finansijska sredstva za rad sudova obezbjeđuju se u posebnom razdjelu budžeta Crne Gore.

Sudski savjet predlaže razdio godišnjeg budžeta za rad sudova.

Sudski savjet dostavlja predlog godišnjeg budžeta za rad sudova Vladi.

Predsjednik Sudskog savjeta ima pravo da učestvuje u radu sjednice Skupštine na kojoj se raspravlja o predlogu budžeta sudova.

Finansijski nalogodavac u sudu

Član 111

Predsjednik suda je finansijski nalagodavac u sudu.

Sudski depozit

Član 112

U sudskom depozitu čuva se: gotov novac, dragocjenosti, hartije od vrijednosti, štedne i uložne knjižice, isprave, druge stvari na osnovu posebne odluke suda (u daljem tekstu: novac i predmeti).

Način prijema, čuvanje, postupanje, izdavanje, kao i postupanje u slučaju protoka roka, novca i predmeta iz stava 1 ovog člana uređuje se Sudskim poslovníkom.

Glava XI - SLUŽBENICI SUDA

Službenici

Član 113

Sud ima potreban broj savjetnika, drugih službenika, sudijskih pripravnika i namještenika.

Zasnivanje i prestanak radnog odnosa službenika i namještenika, zarada i ostala prava, obaveze i odgovornosti iz rada, potrebna školska sprema, trajanje i obavljanje pripravničkog staža, uslovi za polaganje stručnog ispita i druga pitanja s tim u vezi, uređuju se propisima koji se primjenjuju na državne službenike i namještenike, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Savjetnici

Član 114

Savjetnik može biti lice koje je završilo pravni fakultet (visoko obrazovanje u obimu od 240 CSPK kredita, VIII-nivo kvalifikacije obrazovanja), ima položen pravosudni ispit, ispunjava opšte i posebne uslove koji su predviđeni za obavljanje određenih poslova u skladu sa zakonom i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji suda.

Savjetnici pomažu sudiji u radu, izrađuju nacрте odluka i obavljaju samostalno ili pod nadzorom i po uputstvima sudije druge stručne poslove predviđene zakonom ili propisima donijetim na osnovu zakona.

Sekretar suda

Član 115

Sud može imati sekretara suda koji ispunjava uslove za savjetnika.

Sudijski pripravnik

Član 116

Za sudijskog pripravnika može se zaposliti lice koje je završilo pravni fakultet (visoko obrazovanje u obimu od 240 CSPK kredita, VIII-nivo kvalifikacije obrazovanja) i koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, na vrijeme od dvije godine.

Obuka pripravnika vrši se u skladu sa posebnim programom koji donosi predsjednik suda.

Ako se pripravnik, po ocjenama sjednice sudija, u toku obuke naročito istakao za vršenje sudijskog posla, može mu se produžiti rad i nakon isteka pripravničkog staža još za jednu godinu, ako položi pravosudni ispit u roku od tri mjeseca.

Volonter

Član 117

Lice koje je završilo pravni fakultet (visoko obrazovanje u obimu od 240 CSPK kredita, VIII-nivo kvalifikacije obrazovanja) i koje ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima može, radi sticanja posebnog znanja i uslova za polaganje pravosudnog ispita, biti primljeno na obuku u sud, kao volonter.

O prijemu lica iz stava 1 ovog člana odlučuje predsjednik suda.

Namještenici

Član 118

Upravitelj sudske pisarnice može biti lice koje je završilo pravni fakultet (visoko obrazovanje u obimu od 180 CSPK kredita, VI-nivo kvalifikacije obrazovanja).

Za rad na administrativnim i drugim poslovima u sudu može biti zaposleno lice koje ispunjava opšte i posebne uslove koji su predviđeni za obavljanje određenih poslova u skladu sa zakonom i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji suda.

Ostali službenici

Član 119

- brisan -

Glava XII - ODNOS IZMEĐU SUDOVA, SUDOVA I DRUGIH ORGANA I SUDA I STRANAKA

Odnos između sudova

Član 120

Niži sudovi su dužni višim sudovima dati tražene podatke i obavještenja koja su im potrebna radi praćenja i proučavanja sudske prakse i organizacione i stručne kontrole rada sudova, zbog čega viši sudovi mogu vršiti neposredan uvid u rad nižih sudova i sudija.

Poštovanje dostojanstva stranaka u sudskoj zgradi i u toku sudskih postupaka

Član 121

Zaposleni u sudu dužni su da se prema svim strankama u sudskim postupcima i ostalim građanima koji se nalaze u sudskoj zgradi ili prisustvuju izvođenju pojedinih radnji u toku sudskog postupka odnose sa poštovanjem.

Stranke i ostali građani čije je dostojanstvo povrijeđeno od lica iz stava 1 ovog člana, imaju pravo da se pisanom predstavkom obrate predsjedniku suda.

Pravo na razgledanje spisa

Član 122

Sud je dužan da omogući strankama i njihovim zastupnicima razgledanje, prepisivanje i kopiranje sudskih spisa odmah po obraćanju, a najkasnije u roku od tri dana.

Stranka ili drugo lice kojem je uskraćeno pravo na razgledanje spisa, ima pravo da se predstavkom obrati predsjedniku suda, koji je dužan da u roku iz stava 1 ovog člana odluči da se spisi stave na uvid.

Pravila o prostorijama u kojima se razgledaju spisi, o troškovima prepisivanja i kopiranja spisa, kao i obavezama službenika u sudu, određuju se Sudskim poslovníkom.

Odnos suda prema javnosti

Član 123

Informacije o radu suda daje predsjednik suda ili lice koje on ovlasti.

Informacije koje bi mogle uticati na vođenje sudskog postupka ne mogu se davati sredstvima javnog informisanja.

Davanje podataka iz stava 2 ovog člana smatra se povredom ugleda sudijske funkcije.

Sudska policija

Član 124

Obezbjedenje uslova za nesmetan rad sudova, održavanje reda, zaštite lica i imovine, dostavu i izvršenje i druge poslove određene zakonom vrši sudska policija.

Djelokrug i način rada, organizacija, ovlašćenja i druga pitanja od značaja za rad sudske policije uređiće se zakonom.

Sudijska toga

Član 125

Sudija sudi u sudijskoj togi.

Izgled sudijske toge i pravila nošenja utvrđuju se Sudskim poslovníkom.

Odnos suda i stranaka

Član 126

Odnos suda i stranaka bliže se uređuje Sudskim poslovníkom.

Glava XIII - SUDSKI SPISI

Pojam

Član 127

Sudski spis čini skup pismena predmeta vezanih za sudski postupak i obuhvaćen popisom spisa.

Označavanje, vođenje i čuvanje spisa

Član 128

Odgovornost za čuvanje sudskih spisa u pojedinim fazama sudskih postupaka uređuje se Sudskim poslovníkom.

Način označavanja sudskih spisa uređuje se Sudskim poslovníkom i mora biti jednoobrazan za sve sudove određene vrste i stepena u Crnoj Gori. Za označavanje spisa se, po pravilu, koristi kombinacija slova i brojeva.

Sudskim poslovníkom se određuju upisne knjige i elektronski oblici upisivanja spisa kao i podaci koji se u knjigama, odnosno u elektronskom načinu vođenja spisa, moraju evidentirati.

Predsjednik suda je odgovoran za tačnost i urednost označavanja, vođenja i čuvanja spisa, knjiga i elektronske evidencije.

Obnavljanje spisa

Član 129

Ako se spisi predmeta u cjelosti ili djelimično izgube, unište ili oštete tako da se više ne mogu upotrijebiti, pokreće se postupak za obnavljanje spisa.

Obnavljanje spisa se sprovodi po pravilima vanparničnog postupka, shodnom primjenom odredaba koje uređuju poništaj isprava.

Postupak obnavljanja spisa pokreće sud po službenoj dužnosti, kad se spisi odnose na postupak koji još nije pravosnažno okončan.

Ako je postupak na koji se odnose spisi pravosnažno okončan, postupak obnavljanja spisa pokreće stranka ili drugo lice koje ima pravni interes za obnavljanje spisa. Ovaj postupak se ne može pokrenuti poslije isteka vremena za čuvanje spisa u arhivi.

Postupak obnavljanja spisa vodi sudija pojedinac ili predsjednik vijeća koji je vodio prvostepeni postupak na koji se spisi odnose, a ako taj sudija više nije sudija tog suda, predsjednik suda određuje sudiju koji će voditi postupak obnavljanja spisa.

U postupku obnavljanja spisa primjenjuju se pravila o dokazivanju propisana pravilima onog sudskog postupka koji je vođen u predmetu čije spise treba obnoviti, ali je sud uvijek ovlašćen da, radi obnavljanja spisa, upotrijebi prepise spisa koji se nalaze kod stranaka, suda ili trećih lica, podatke iz upisnih knjiga i izjave svjedoka, vještaka i drugih učesnika u postupku čiji se spisi obnavljaju.

Kad se obnavljaju spisi postupka koji je u toku, sud će nastojati da obnovi sve spise, a kad se obnavljaju spisi postupka koji je pravosnažno okončan, sud će se ograničiti na spise koji su od bitnog značaja za postupak i za pravne interese stranaka ili drugih lica.

Glava XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 130

Predmete primljene do stupanja na snagu ovog zakona dovršiće sudovi nadležni po dosadašnjim propisima.

Ako, poslije stupanja na snagu ovog zakona, prvostepena odluka bude ukinuta od višeg suda, takvi predmeti ustupiće se sudu nadležnom po ovom zakonu.

Član 131

Osnovni, viši, privredni i Vrhovni sud nastavljaju sa radom u okviru nadležnosti utvrđene ovim zakonom.

Član 132

Apelacioni i Upravni sud počće sa radom najkasnije do 31. decembra 2004. godine u okviru nadležnosti utvrđene ovim zakonom.

Do početka rada sudova iz stava 1 ovog člana, po predmetima iz njihove nadležnosti postupaće sudovi nadležni po Zakonu o sudovima ("Službeni list RCG", br. 20/95).

Sudovi iz stava 1 ovog člana najkasnije u roku od tri mjeseca od početka rada, preuzeće arhivu, dokumentaciju i dr. za predmete iz svoje nadležnosti.

Član 133

Organizacija sudova iz člana 132 stav 1 ovog zakona izvršiće se u skladu sa ovim zakonom do 1. juna 2003. godine.

Raspored predmeta u skladu sa odredbama čl. 89 i 93 ovog zakona vršiće se nakon 30 dana od dana stupanja na snagu Sudskog poslovnika.

Član 134

Imenovanje članova Sudskog savjeta po odredbama ovog zakona izvršiće se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 135

Izbor sudija u skladu sa ovim zakonom vršiće se nakon konstituisanja Sudskog savjeta.

Do konstituisanja Sudskog savjeta postupak izbora sudija vršiće se u skladu sa Zakonom o sudovima ("Službeni list RCG", br. 20/95).

Član 136

Predsjednik suda izabran u skladu sa Zakonom o sudovima ("Službeni list RCG", br. 20/95) ostaje na funkciji do isteka mandata na koji je izabran.

Član 137

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz člana 124 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se propisi o sudskoj straži.

Član 138

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o sudovima ("Službeni list RCG", broj 20/95), izuzev odredbi za koje je predviđeno da će se primjenjivati do roka određenog ovim zakonom.

Član 139

Ovaj zakon stupa na snagu petnaestog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".